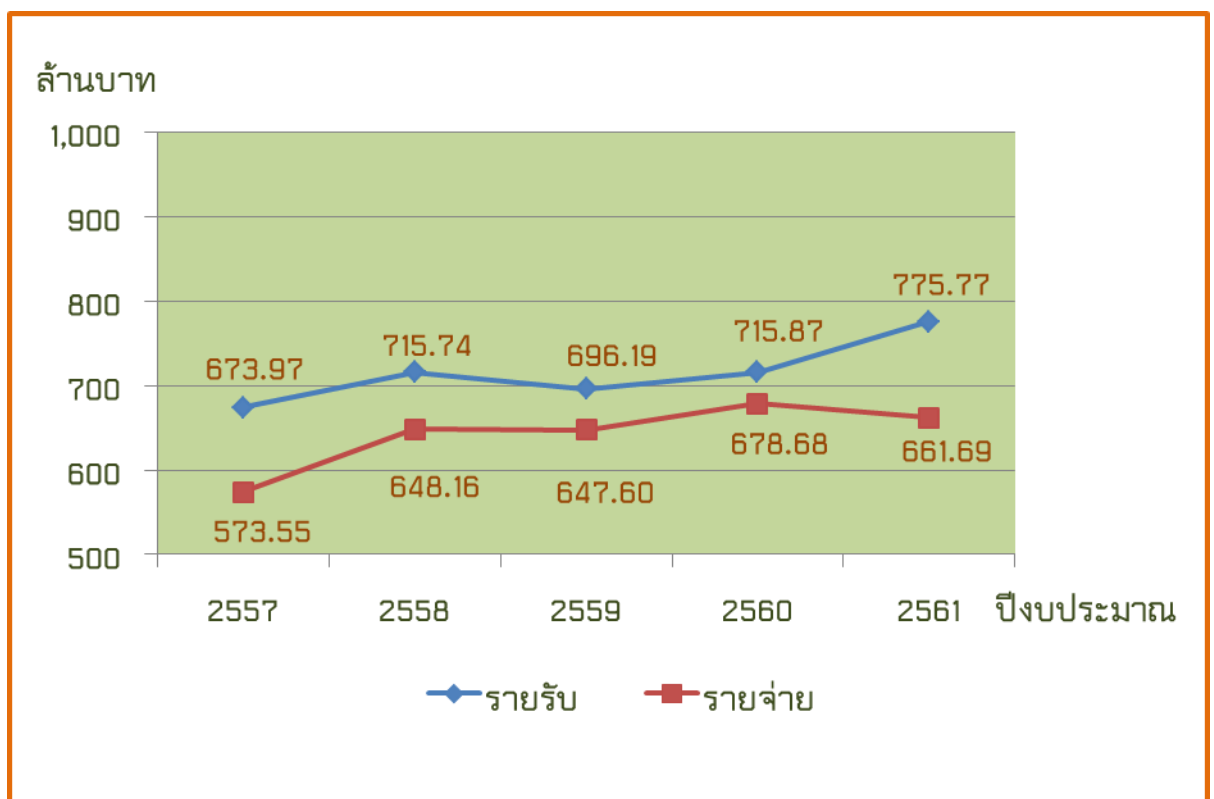

รายงานการวิเคราะห์ฐานะทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2561

เทศบาลนครลำปาง

Lampang City Municipality

บทสรุปผู้บริหาร

ปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีรายได้ 775.77 ล้านบาท รายจ่าย 661.69 ล้านบาท โดยมี ดุลการคลังในงบประมาณเกินดุล 123.83 ล้านบาท เมื่อรวมกับดุลการคลังนอกงบประมาณซึ่งขาดดุล 9.76 ล้านบาท ทำให้เกินดุลการคลัง รวมทั้งสิ้น 114.07 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.24 ของรายจ่าย ทั้งหมด โดยมีประเด็นสำคัญและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ประเด็นสำคัญ

- ด้านรายได้ รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ จำนวน 358.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 11.26 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.20 ของรายได้ทั้งหมด เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป ในปีงบประมาณ 2561 ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับเทศบาล ได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

- ด้านรายจ่าย ในส่วนของรายจ่ายพิเศษ (รายจ่ายที่ไม่ต้องนำมาตั้งงบประมาณ) เพิ่มขึ้นจาก ปีที่ผ่านมา จำนวน 9.76 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.75 แยกเป็น รายจ่ายจากเงินอุดหนุน เฉพาะกิจและเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์ จำนวน 76.53 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 29.60 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.08 ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก สาเหตุจากเทศบาลมีการใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ได้รับจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนิน โครงการต่าง ๆ รวมจำนวน 34.57 ล้านบาท ได้แก่ ค่าก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ โรงเรียน เทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) ค่าก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเขียงราย) ค่าก่อสร้างอาคารศูนย์แสดงสินค้าและการท่องเที่ยวนครลำปาง และโครงการกำจัดผักคตขวอย่างยั่งยืน สำหรับการจัดหาเรือท้องแบนไฟฟ้าเอิร์กลาสพร้อมเครื่องยนต์และอุปกรณ์ประจำเรือพร้อมค่าขนส่ง ประกอบกับ มีการใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมจำนวน 41.46 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือน เงินเพิ่มต่าง ๆ ค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงินสมทบ กบข. เงินบำเหน็จบำนาญของพนักงานถ่ายโอน และจ่ายเป็นค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงิน ชคบ. เงินบำเหน็จบำนาญของพนักงานครู อีกทั้ง มีการใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์จาก ททท. ลำปาง รวมจำนวน 0.50 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในประเพณีสงกรานต์

- ด้านดุลการคลัง ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีงบประมาณเกินดุลรวมทั้งสิ้น จำนวน 114.07 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.24 ของรายจ่ายทั้งหมด โดยเกินดุลการคลังในงบประมาณ จำนวน 123.83 ล้านบาท และขาดดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) จำนวน 9.76 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อทำการตรวจสอบจากข้อมูลสถิติย้อนหลัง ปรากฏว่าตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 เป็นต้นมา เทศบาล มีดุลการคลังรวมเกินดุลมาโดยตลอด เนื่องจากรายได้ในงบประมาณแต่ละปีสูงกว่ารายจ่ายในงบประมาณ ประกอบกับเทศบาลมีการใช้จ่ายจากเงินสะสมเป็นจำนวนงบประมาณที่ไม่สูงมากนัก

- ด้านหนี้สินและภาระหนี้ ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมียอดหนี้สินคงค้าง จำนวน 39.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.79 ของรายจ่ายตามงบประมาณ และภาระหนี้สิน จำนวน 8.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.44 ของรายจ่ายตามงบประมาณ สำหรับรายการหนี้สินและภาระหนี้ของเทศบาล ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ เงินกู้จากธนาคารออมสิน (กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค) เพื่อก่อสร้าง ห้องสมุดประชาชน จำนวน 0.37 ล้านบาท เป็นการชำระปีสุดท้าย และเงินกู้สำนักงานเงินทุนส่งเสริม กิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้างตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อมครุภัณฑ์ จำนวน 7.91 ล้านบาท และยังมีหนี้สินคงค้าง จำนวน 39.06 ล้านบาท

- ด้านเงินสะสม เทศบาลมียอดเงินสะสมรวม (ไม่รวมทุนสำรองเงินสะสม) จำนวน 711.35 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 130.73 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.52 เมื่อหัก เงินฝาก ก.ส.ท. จำนวน 116.36 ล้านบาท หัก เงินสะสมรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 57.69 ล้านบาท และ หัก ยอดเงินที่อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมแล้ว (แต่ยังไม่ได้เบิกจ่าย) รวมจำนวน 4.60 ล้านบาท ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 12 ห้องเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) จำนวน 0.90 ล้านบาท โครงการก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 12 ห้องเรียน โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเข็ญทราย) จำนวน 0.91 ล้านบาท โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนตรอกปลายนา ตั้งแต่ถนนรัชฎา ชำงบ้านเลขที่ 38 ถึง ถนนปงสนุก จำนวน 1.16 ล้านบาท โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนลำปาง-แม่ทะ ซอย 5 ตั้งแต่ถนนลำปาง-แม่ทะ ถึงบ้านเลขที่ 16 จำนวน 1.63 ล้านบาท ดังนั้น เทศบาลจะเหลือเงินสะสมที่สามารถจ่ายได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 จำนวน 532.70 ล้านบาท

ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เทศบาลควรสนับสนุนการปรับปรุงเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สำหรับการบริหารการจัดเก็บรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ในหมวดภาษีอากร ซึ่งถือเป็นรายได้หลักสำคัญ ควรรักษามาตรฐานการจัดเก็บรายได้ และมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยยึดประชาชนผู้ชำระภาษีเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการต่อยอดนวัตกรรมส่วนเพิ่มอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊ก บนเว็บเพจ "ภาษีเทศบาลนครลำปาง" การบริการชำระภาษีเคลื่อนที่ด้วยรถยนต์ตู้ (Tax Mobile Payment Services) ออนไลน์ด้วยฐานข้อมูลโปรแกรม LTAX 3000 ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต และ ผู้บริหารควรเพิ่มอัตรากำลังในการออกตรวจภาคสนามให้เพียงพอ ซึ่งจะสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับเทศบาล เพื่อการสร้างความเข้มแข็งในด้านการเงินการคลัง โดยให้ความสำคัญกับการจัดเก็บภาษีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล รวมถึงควรส่งเสริมพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรเพื่อรองรับและเตรียมความพร้อมการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างถูกต้องและครบถ้วน ตามนโยบายของรัฐบาล

- เทศบาลควรให้การสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน โดยการอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ การบริการด้านสาธารณูปโภค การให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนการเพิ่มเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ เช่น การเชิญให้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล การรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เป็นต้น รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความร่วมมือชำระภาษี ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งเป็นผลทำให้เทศบาลมีรายได้จากภาษีเพิ่มขึ้น

- เทศบาลควรเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการจัดหาพัสดุ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณกระจุกตัวในช่วงปลายปีงบประมาณ มีการติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในด้านการบริหารงบประมาณ โดยผู้บริหารสามารถพิจารณาให้ออนงบประมาณรายจ่ายรายการที่หมดความจำเป็น หรือมีความจำเป็นน้อยกว่า หรือมีเงินเหลือจ่ายจากการก่อหนี้แล้ว ไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในงบลงทุน หรืออาจพิจารณาให้ใช้จ่ายจากเงินสะสมของเทศบาล โดยได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาล

ภายใต้เงื่อนไขตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เทศบาลควรรีให้ความสำคัญกับโครงการที่ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นลำดับแรก โครงการที่สามารถเสริมสร้างเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชน โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน โครงการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ตามลำดับ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนโดยรวม ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่

- เทศบาลควรรีให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในที่ได้จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือของพนักงานทุกระดับ ซึ่งมีส่วนร่วมในการค้นหาความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์และสอบทานการประเมินโดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปัญหาในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของเทศบาลเป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สถานการณ์ด้านรายได้	1
สถานการณ์ด้านรายจ่าย	8
ดุลการคลัง	12
หนี้สินและภาระหนี้	13
เงินสะสม	15
ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	16

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	โครงสร้างรายได้ของเทศบาล	1
ตารางที่ 2	โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2
ตารางที่ 3	โครงสร้างรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล	4
ตารางที่ 4	รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล	5
ตารางที่ 5	ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	6
ตารางที่ 6	โครงสร้างรายจ่ายในภาพรวม	9
ตารางที่ 7	เปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่าย	9
ตารางที่ 8	สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)	10
ตารางที่ 9	สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)	11
ตารางที่ 10	ดุลการคลัง	12
ตารางที่ 11	หนี้สินและภาระหนี้	13
ตารางที่ 12	รายการหนี้สินและภาระหนี้	14
ตารางที่ 13	เงินสะสม	15

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 1	รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2
แผนภาพที่ 2	รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล	4
แผนภาพที่ 3	รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล	5

เทศบาลนครลำปาง
บทวิเคราะห์ฐานะทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2561

1. สถานการณ์ด้านรายได้

ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีรายได้จริงรวมทั้งสิ้น จำนวน 775.77 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 59.90 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 8.37 (ตารางที่ 1) ประกอบด้วย

- รายได้ที่จัดเก็บเอง จำนวน 126.76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5.69 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.34 ของรายได้ทั้งหมด จากสถานการณ์เศรษฐกิจที่ขยายตัว ประกอบกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ ตลอดจนการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาพัฒนา สนับสนุนกระบวนการงานด้านการจัดเก็บรายได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้ที่จัดเก็บเองเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

- รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ จำนวน 290.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 6.13 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.46 ของรายได้ทั้งหมด จากสถานการณ์เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการติดตาม เร่งรัด การเพิ่มมาตรการจัดเก็บรายได้ของภาครัฐอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้รายได้สุทธิ ในปีงบประมาณ 2561 สูงกว่าประมาณการ ทำให้ฐานะการคลังของประเทศมีความมั่นคง เหมาะสมต่อการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจ และสามารถจัดสรรเงินรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงขึ้นตามไปด้วย

- รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ จำนวน 358.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 11.26 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.20 ของรายได้ทั้งหมด เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป ในปีงบประมาณ 2561 ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับเทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

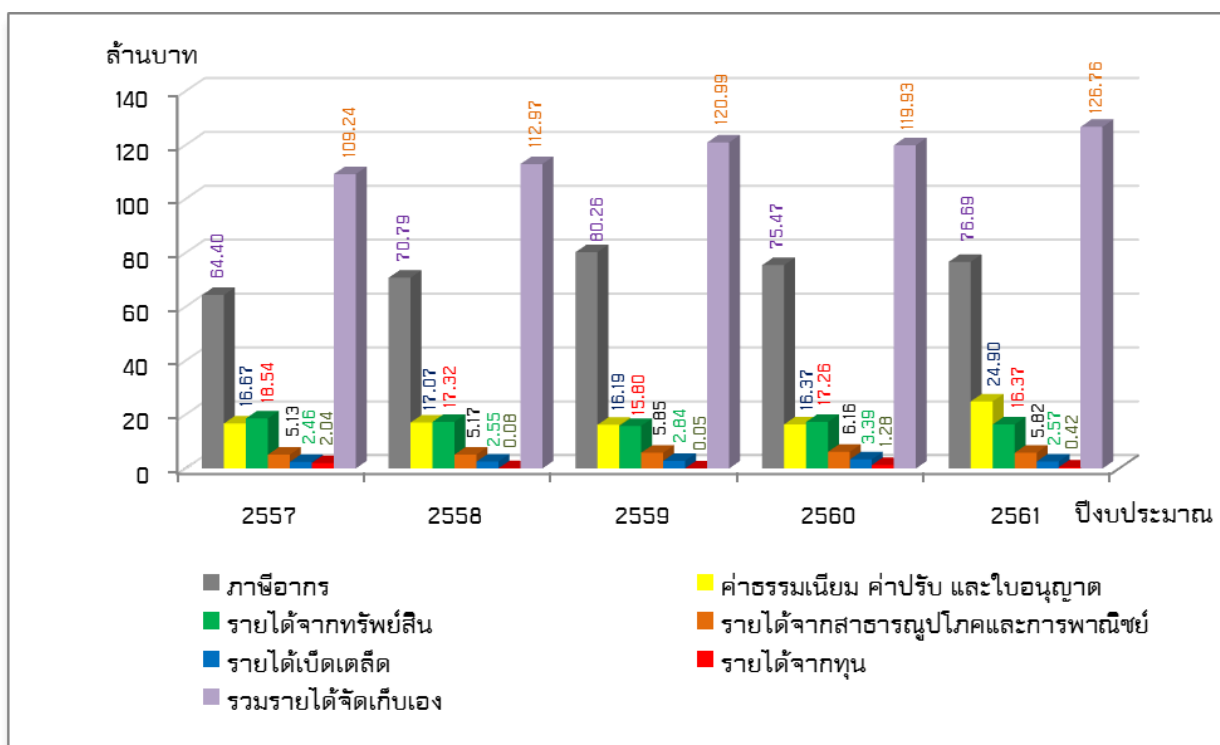
ตารางที่ 1 โครงสร้างรายได้ของเทศบาล

ประเภทรายได้	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
1. รายได้ที่จัดเก็บเอง (บาท)	109,238,323.10	112,965,639.52	120,991,752.42	119,932,475.86	126,761,567.90
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-15.07	3.41	7.10	-0.88	5.69
สัดส่วนต่อรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	16.21	15.78	17.38	16.75	16.34
2. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท)	262,940,020.15	267,892,010.85	265,160,982.33	273,800,512.63	290,591,345.37
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-1.17	1.88	-1.02	3.26	6.13
สัดส่วนต่อรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	39.01	37.43	38.09	38.25	37.46
3. รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท)	301,795,037.08	334,885,629.99	310,037,891.29	322,135,441.32	358,415,780.51
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2.83	10.96	-7.42	3.90	11.26
สัดส่วนต่อรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	44.78	46.79	44.53	45.00	46.20
รวมรายได้ทั้งหมด (บาท)	673,973,380.33	715,743,280.36	696,190,626.04	715,868,429.81	775,768,693.78
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-2.06	6.20	-2.73	2.83	8.37

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

หมวดรายได้	ปี 2557 (บาท)	ปี 2558 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2561 (บาท)
ภาษีอากร	64,395,238.13	70,788,331.48	80,263,429.29	75,466,968.72	76,685,695.96
ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	16,672,884.69	17,073,329.09	16,187,848.61	16,373,315.31	24,902,815.24
รายได้จากทรัพย์สิน	18,543,975.04	17,316,915.64	15,804,018.91	17,262,304.23	16,366,493.39
รายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์	5,125,179.98	5,165,997.50	5,846,120.91	6,157,611.58	5,815,940.31
รายได้เบ็ดเตล็ด	2,456,485.26	2,545,265.81	2,838,904.70	3,388,776.02	2,570,923.00
รายได้จากทุน	2,044,560.00	75,800.00	51,430.00	1,283,500.00	419,700.00
รวมรายได้จัดเก็บเอง	109,238,323.10	112,965,639.52	120,991,752.42	119,932,475.86	126,761,567.90

แผนภาพที่ 1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ภาพรวมมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 6.83 ล้านบาท (ตารางที่ 2 และแผนภาพที่ 1) เมื่อพิจารณาแยกตามหมวดรายได้ จะเห็นได้ว่า หมวดภาษีอากรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 1.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.61 เนื่องจากการบริหารจัดการกระบวนการงานด้านจัดเก็บภาษีเชิงรุก มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยยึดประชาชนผู้ชำระภาษีเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการต่อยอดนวัตกรรมส่วนเพิ่มอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น

- การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์เฟซบุ๊ก บนเว็บเพจ “ภาษีเทศบาลนครลำปาง” เพื่อให้ประชาชนผู้ชำระภาษีสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น โดยการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น รวมถึงการให้คำปรึกษา ถาม-ตอบ

- การบริการรับชำระภาษีเคลื่อนที่ด้วยรถยนต์ (Tax Mobile Payment Services) ออนไลน์ ด้วยฐานข้อมูลโปรแกรม LTAX 3000 ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต ให้บริการเคลื่อนที่ไปยังชุมชนต่าง ๆ ทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ ตามแผนการปฏิบัติงานที่ได้วางไว้

หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต มีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 8.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.09 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลนครลำปางเป็นผู้ดำเนินการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยเอง และได้ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยให้กับเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยวิธีการฝังกลบตามหลักรักษาภิบาล (SANITARY LANDFILL) ได้รับค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย ในอัตรา 370 บาทต่อตัน ส่งผลให้รายได้หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ประเภทค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 2.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 138.57 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 1,864,227.50 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 4,447,563 บาท) ประกอบกับรายได้ประเภทค่าปรับการผิดสัญญา เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 5.58 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 679.65 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 820,550.81 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 6,397,464.64 บาท) โดยจะเห็นได้ว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้รายได้ค่าปรับการผิดสัญญาส่วนใหญ่ได้รับจากโครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก บริเวณพื้นที่เศรษฐกิจในเขตเทศบาลนครลำปาง (บริเวณห้าแยกประตูชัย) ถนนไปรษณีย์ ตั้งแต่ถนนพหลโยธิน ลงแม่น้ำวัง และโครงการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง (มิวเซียมลำปาง)

หมวดรายได้จากทรัพย์สิน มีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.19 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2560 ที่ผ่านมา เทศบาลนครลำปางดำเนินการต่ออายุสัญญาเช่า ครั้งที่ 1 ให้แก่พ่อค้าแม่ค้าตลาดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมือง) โดยมีการเก็บค่าเช่าแทนในตลาดย้อนหลัง (ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2558 ถึง 31 ตุลาคม 2559 รวม 12 เดือน) และมีการเก็บค่าเช่ารายเดือนตามปกติ แต่ในปีงบประมาณ 2561 เป็นการเก็บค่าเช่าตลาดรายเดือนตามปกติเท่านั้น ส่งผลให้รายได้ในหมวดรายได้จากทรัพย์สิน ประเภทค่าเช่าหรือค่าบริการสถานที่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.98 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.50 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 5,948,730 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 4,967,345 บาท)

หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ มีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.55 เนื่องจากผลประกอบการของสถานธนาณูบาล มีผลกำไรสุทธิลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา ส่งผลให้จำนวนเงินที่จัดสรรให้เทศบาลนครลำปางลดลง

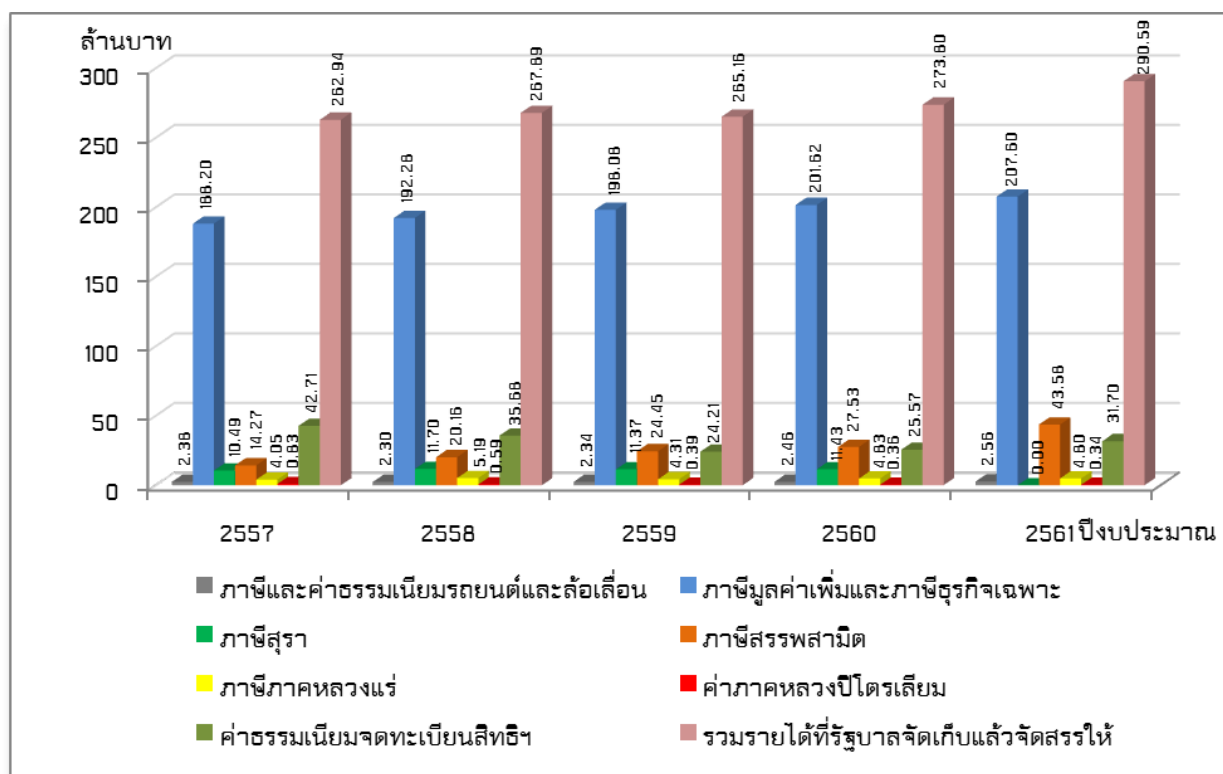
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด มีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.82 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.13 เนื่องจากในปัจจุบันการขายแบบแพลน ผู้ซื้อสามารถดาวน์โหลดแบบแปลนทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับราคาขายแบบแปลนคำนวณตามค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง ส่งผลให้รายได้หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด ประเภทค่าขายแบบแปลน ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.78 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 437,800 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 53,500 บาท)

หมวดรายได้จากทุน มีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.30 เนื่องจากในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลได้นำทรัพย์สินที่เสื่อมสภาพหรือชำรุดออกจำหน่าย โดยวิธีการขายทอดตลาด ทั้งนี้ จำนวนรายการและมูลค่าของทรัพย์สินมีจำนวนน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ส่งผลให้รายได้ในหมวดรายได้จากทุน ประเภทค่าขายทอดตลาดทรัพย์สิน ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.30 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 1,283,500 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 419,700 บาท)

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล

ประเภท	ปี 2557 [บาท]	ปี 2558 [บาท]	ปี 2559 [บาท]	ปี 2560 [บาท]	ปี 2561 [บาท]
ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	2,383,143.17	2,298,542.64	2,343,666.35	2,457,935.67	2,564,640.86
ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ	188,196,235.11	192,278,391.27	198,083,748.94	201,618,499.16	207,602,666.54
ภาษีสุรา	10,494,248.50	11,702,570.02	11,367,985.65	11,425,761.52	0.00
ภาษีสรรพสามิต	14,274,257.89	20,157,795.50	24,452,630.84	27,534,740.92	43,583,693.71
ภาษีภาคหลวงแร่	4,054,303.17	5,193,224.12	4,313,074.60	4,831,839.70	4,799,832.98
ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	828,314.34	585,547.30	389,595.95	356,970.66	340,803.28
ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิฯ	42,709,517.97	35,675,940.00	24,210,280.00	25,574,765.00	31,699,708.00
รวมรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้	262,940,020.15	267,892,010.85	265,160,982.33	273,800,512.63	290,591,345.37

แผนภาพที่ 2 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล

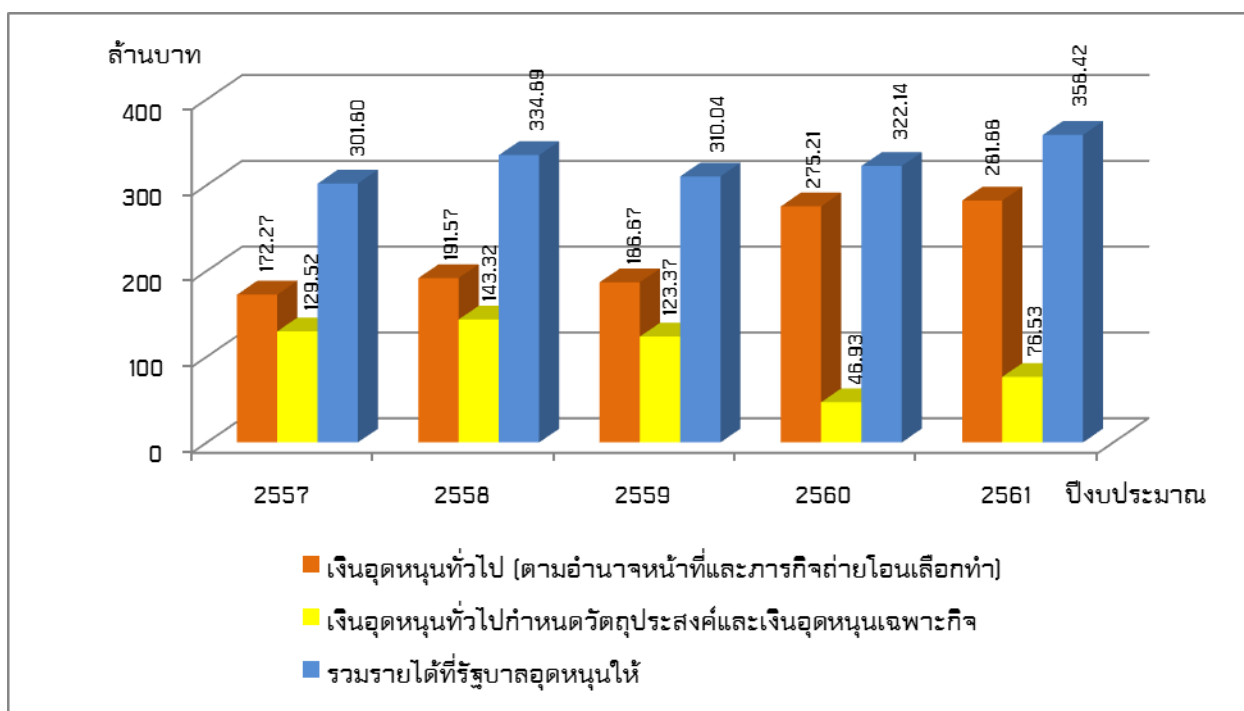

รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล ภาพรวมมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลได้รับจัดสรร จำนวน 290.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2560 จำนวน 16.79 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.13 สืบเนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจที่ขยายตัวได้ต่อเนื่อง ประกอบกับการติดตามและเพิ่มมาตรการการจัดเก็บรายได้ของกระทรวงการคลังอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การจัดเก็บรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2561 เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และทำให้ฐานะการคลังของประเทศมีความมั่นคงและเหมาะสมต่อการสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจในปีงบประมาณต่อไป

ตารางที่ 4 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล

ประเภท	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
1. เงินอุดหนุนทั่วไป (ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) (บาท)	172,274,465.00	191,569,191.00	186,672,833.00	275,207,654.00	281,884,698.00
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	4.07	11.20	-2.56	47.43	2.43
2. เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (บาท)	129,520,572.08	143,316,438.99	123,365,058.29	46,927,787.32	76,531,082.51
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	1.23	10.65	-13.92	-61.96	63.08
รวมรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ (บาท)	301,795,037.08	334,885,629.99	310,037,891.29	322,135,441.32	358,415,780.51
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2.83	10.96	-7.42	3.90	11.26

แผนภาพที่ 3 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล

ภาพรวมรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล (ตารางที่ 4 และแผนภาพที่ 3) จะเห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 36.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.26 โดยเทศบาลได้รับการจัดสรรจากเงินอุดหนุนทั่วไป (ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน เลือกรักษา) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 6.68 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.43 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 275,207,654 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 281,884,698 บาท) และเงินอุดหนุนทั่วไปกำหนด วัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 76.53 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 29.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 63.08 (ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 46,927,787.32 บาท ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 76,531,082.51 บาท)

โดยจะเห็นว่าเงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมีอัตราการเพิ่มขึ้น จำนวนมาก เนื่องจากเทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปประจําวัตถุประสงค์จากกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น รวมจำนวน 41.46 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือน เงินเพิ่มต่าง ๆ ค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงินสมทบ กบข. เงินบำเหน็จบำนาญของพนักงานถ่ายโอน จำนวน 3.44 ล้านบาท ค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงิน ชคบ. เงินบำเหน็จบำนาญของพนักงานครู จำนวน 37.73 ล้านบาท และเงินพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ เป็นค่าชุดอุปกรณ์สำหรับห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ DLIT จำนวน 0.29 ล้านบาท อีกทั้ง ยังได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปประจําวัตถุประสงค์ จาก ททท. ลำปาง เป็นเงินสนับสนุนประเพณีสงกรานต์ รวมจำนวน 0.5 ล้านบาท

สำหรับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นเพื่อดำเนินโครงการ จำนวน 4 โครงการ รวมจำนวน 34.57 ล้านบาท ได้แก่ โครงการก่อสร้าง อาคารเรียนและอาคารประกอบ โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) จำนวน 8,001,039.56 บาท โครงการ ก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย) จำนวน 8,151,362.71 บาท ค่าก่อสร้างอาคารศูนย์แสดงสินค้าและการท่องเที่ยวนครลำปาง จำนวน 18,186,042.39 บาท และโครงการ กำจัดผักตบชวาอย่างยั่งยืน สำหรับการจัดหาเรือท้องแบนไฟเบอร์กลาสพร้อมเครื่องยนต์และอุปกรณ์ประจำเรือ พร้อมค่าขนส่ง จำนวน 234,000 บาท

ตารางที่ 5 ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

สัดส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

ประเภท	ปี 2557 (ร้อยละ)	ปี 2558 (ร้อยละ)	ปี 2559 (ร้อยละ)	ปี 2560 (ร้อยละ)	ปี 2561 (ร้อยละ)
รายได้จากภาษีอากร ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	58.95	62.67	66.34	62.93	60.50
รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	15.26	15.11	13.38	13.65	19.64
รายได้จากทรัพย์สิน ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	16.98	15.33	13.06	14.39	12.91
รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	4.69	4.57	4.83	5.13	4.59
รายได้เบ็ดเตล็ด ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2.25	2.25	2.35	2.83	2.03
รายได้จากทุน ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	1.87	0.07	0.04	1.07	0.33
รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 5 ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง พบว่าสัดส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองที่มีอัตราร้อยละสูงสุด ได้แก่ รายได้จากภาษีอากร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.50 ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

รองลงมา ได้แก่ รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.64 รายได้จากทรัพย์สิน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.91 รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.59 รายได้เบ็ดเตล็ด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.03 และรายได้จากทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.33 ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ตามลำดับ

2. สถานการณ์ด้านรายจ่าย

ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีรายจ่ายทั้งสิ้น จำนวน 661.69 ล้านบาท ภาพรวมลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 16.99 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมดในปีงบประมาณที่ผ่านมา พบว่ามีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 2.50 ทั้งนี้ รายจ่ายของเทศบาล แยกเป็น รายจ่ายตามงบประมาณ จำนวน 575.40 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.96 ของรายจ่ายทั้งหมด และรายจ่ายพิเศษ จำนวน 86.29 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.04 ของรายจ่ายทั้งหมด (ตารางที่ 6 และตารางที่ 7)

หากพิจารณารายจ่ายตามงบประมาณ ปรากฏว่าลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 26.75 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลงร้อยละ 4.44 แยกเป็น งบกลาง จำนวน 114.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 2.32 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.06 รายจ่ายประจำ จำนวน 397.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.46 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.12 และรายจ่ายเพื่อการลงทุน จำนวน 63.41 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 29.53 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลงร้อยละ 31.77 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่ายตามงบประมาณ ภาพรวมจะเห็นได้ว่ารายจ่ายประจำของเทศบาล อยู่ในระดับที่สูง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.03 รองลงมา คือ งบกลาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.95 และรายจ่ายเพื่อการลงทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.02 ของรายจ่ายตามงบประมาณ ตามลำดับ

ในส่วนของรายจ่ายพิเศษ (รายจ่ายที่ไม่ต้องนำมาตั้งงบประมาณ) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 9.76 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.75 แยกเป็น รายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์ จำนวน 76.53 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 29.60 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 63.08 ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก สาเหตุจากเทศบาลมีการใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ได้รับจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินโครงการต่าง ๆ รวมจำนวน 34.57 ล้านบาท ได้แก่ ค่าก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) ค่าก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย) ค่าก่อสร้างอาคารศูนย์แสดงสินค้าและการท่องเที่ยวนครลำปาง และโครงการกำจัดผักคตขวอย่างยั่งยืน สำหรับการจัดหาเรือท้องแบนไฟเบอร์กลาสพร้อมเครื่องยนต์และอุปกรณ์ประจำเรือพร้อมค่าขนส่ง ประกอบกับมีการใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมจำนวน 41.46 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นเงินเดือน เงินเพิ่มต่าง ๆ ค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงินสมทบ กบข. เงินบำเหน็จบำนาญของพนักงานถ่ายโอน และจ่ายเป็นค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงิน ชคบ. เงินบำเหน็จบำนาญของพนักงานครู อีกทั้ง มีการใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์จาก ททท. ลำปาง รวมจำนวน 0.50 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในประเพณีสงกรานต์

สำหรับรายจ่ายจากเงินสะสม จำนวน 9.76 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 19.84 ล้านบาท (ปีงบประมาณ 2560 มีการใช้จ่ายจากเงินสะสม จำนวน 29.60 ล้านบาท) โดยมีอัตราการลดลงร้อยละ 67.04 ทั้งนี้ เทศบาลมีการใช้จ่ายจากเงินสะสมเพื่อจ่ายเป็นเงินเดือนพนักงาน (ตงเบิก) เงินบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาทลูกจ้างประจำที่เสียชีวิต จำนวน 0.70 ล้านบาท อีกทั้ง มีการใช้จ่ายจากเงินสะสมเพื่อการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากบริเวณพื้นที่เศรษฐกิจในเขตเทศบาลนครลำปาง จำนวน 9.06 ล้านบาท

ตารางที่ 6 โครงสร้างรายจ่ายในภาพรวม

รายการ	ปี 2557 (บาท)	ปี 2558 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2561 (บาท)
1. รายจ่ายตามงบประมาณ	441,038,532.29	504,841,588.64	520,793,596.79	602,152,818.25	575,404,911.04
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	4.28	14.47	3.16	15.62	-4.44
1.1 งบกลาง	27,732,295.89	29,918,621.83	28,888,005.58	112,484,564.89	114,807,094.92
1.2 รายจ่ายประจำ	366,037,079.11	388,061,922.59	400,746,904.78	396,727,670.36	397,188,466.12
1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	47,269,157.29	86,861,044.22	91,158,686.43	92,940,583.00	63,409,350.00
2. รายจ่ายพิเศษ	132,509,897.08	143,316,438.99	126,802,010.62	76,530,348.15	86,289,442.51
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-10.61	8.16	-11.52	-39.65	12.75
2.1 รายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์	129,520,572.08	143,316,438.99	123,365,058.29	46,927,787.32	76,531,082.51
2.1.1 งบกลาง	92,902,958.49	104,008,505.90	109,931,796.79	30,748,427.16	36,942,417.35
2.1.2 รายจ่ายประจำ	21,296,613.59	22,480,993.09	6,741,261.50	5,863,947.16	4,965,220.50
2.1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	15,321,000.00	16,826,940.00	6,692,000.00	10,315,413.00	34,623,444.66
2.2 รายจ่ายจากเงินสะสม	2,989,325.00	0.00	3,436,952.33	29,602,560.83	9,758,360.00
รายจ่ายทั้งหมด (ไม่รวมรายจ่ายจากเงินสะสม)	570,559,104.37	648,158,027.63	644,158,655.08	647,581,005.57	651,935,993.55
รายจ่ายทั้งหมด (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม)	573,548,429.37	648,158,027.63	647,595,607.41	678,683,166.40	661,694,353.55
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	0.41	13.01	-0.09	4.80	-2.50

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่าย

รายการ	ปี 2557 (ร้อยละ)	ปี 2558 (ร้อยละ)	ปี 2559 (ร้อยละ)	ปี 2560 (ร้อยละ)	ปี 2561 (ร้อยละ)
1. รายจ่ายตามงบประมาณ	76.90	77.89	80.42	88.72	86.96
1.1 งบกลาง	6.29	5.93	5.55	18.68	19.95
1.2 รายจ่ายประจำ	82.99	76.87	76.95	65.89	69.03
1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	10.72	17.20	17.50	15.43	11.02
2. รายจ่ายพิเศษ	23.10	22.11	19.58	11.28	13.04
2.1 รายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์	97.74	100.00	97.29	61.32	88.69
2.1.1 งบกลาง	70.11	72.57	89.11	65.52	48.27
2.1.2 รายจ่ายประจำ	16.07	15.69	5.46	12.50	6.49
2.1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	11.56	11.74	5.43	21.98	45.24
2.2 รายจ่ายจากเงินสะสม	2.26	0.00	2.71	38.68	11.31

ตารางที่ 8 สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)

ตัวชี้วัด	ปี 2557 (ร้อยละ)	ปี 2558 (ร้อยละ)	ปี 2559 (ร้อยละ)	ปี 2560 (ร้อยละ)	ปี 2561 (ร้อยละ)
รายจ่ายงบกลางต่อรายจ่ายจริง	6.29	5.93	5.55	18.68	19.95
รายจ่ายงบบุคลากรต่อรายจ่ายจริง	48.37	43.72	41.72	36.50	38.03
รายจ่ายงบดำเนินงานต่อรายจ่ายจริง	29.71	28.98	30.71	25.93	27.04
รายจ่ายงบเงินอุดหนุนต่อรายจ่ายจริง	4.56	3.98	4.17	3.46	3.95
รายจ่ายงบรายจ่ายอื่นต่อรายจ่ายจริง	0.35	0.18	0.35	0.00	0.01
รายจ่ายงบลงทุนต่อรายจ่ายจริง	10.72	17.21	17.50	15.43	11.02

จากตารางที่ 8 สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ) ที่มีอัตราสูงสุดได้แก่ รายจ่ายงบบุคลากร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.03 รองลงมา ได้แก่ รายจ่ายงบดำเนินงาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.04 รายจ่ายงบกลาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.95 รายจ่ายงบลงทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.02 รายจ่ายงบเงินอุดหนุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.95 และรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.01 ตามลำดับ

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่ารายจ่ายงบลงทุนมีสัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ) ลดลงจากปีที่ผ่านมา สาเหตุจากในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีการโอนงบประมาณรายจ่ายรายการที่หมดความจำเป็น หรือมีความจำเป็นน้อยกว่า หรือเงินเหลือจ่ายจากการก่อหนี้แล้ว ไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ในงบลงทุน ลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยเทศบาลได้ดำเนินการโอนงบประมาณไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ในงบลงทุน รวมจำนวน 14 รายการ งบประมาณ 10,033,900 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ สำหรับพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง (มิวเซียมลำปาง) จำนวน 7 รายการ งบประมาณ 267,900 บาท และค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 7 รายการ งบประมาณ 9,766,000 บาท ได้แก่ ค่าปรับปรุงห้องทำงานอาคารสำนักการช่าง-กองคลัง ชั้น 3 และชั้น 4 ไว้สำหรับใช้เป็นห้องทำงาน รองปลัดเทศบาล และหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล, ค่าปรับปรุงอาคารมิวเซียมเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง, ค่าปรับปรุงศูนย์บริหารสมรรถภาพทางกาย (สวนเขากลางค์ฟิตเนส), ค่าก่อสร้างปรับปรุงวงเวียนน้ำพุ สถานีรถไฟและสถานีที่โดยรอบ, ค่าก่อสร้างถนนและท่อระบายน้ำ ถนนพระบาท ซอย 6 ซอยข้างบ้านเลขที่ 285 ถึงบริเวณบ้านเลขที่ 142/31, ค่าก่อสร้างถนนและท่อระบายน้ำ ถนนพระบาท ซอย 6 ซอยข้างบ้านเลขที่ 4 ถึงบริเวณบ้านเลขที่ 17 และค่าก่อสร้างถนนแอสฟัลติกคอนกรีต ถนนพระบาท ซอย 6 ซอยข้างบ้านเลขที่ 164 (ปีงบประมาณ 2560 มีการโอนงบประมาณไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ในงบลงทุน เพื่อจ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมจำนวน 38 รายการ งบประมาณ 27,427,200 บาท)

ตารางที่ 9 สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)

ตัวชี้วัดโครงสร้างรายจ่ายตามแผนงาน

ตัวชี้วัด	ปี 2557 (ร้อยละ)	ปี 2558 (ร้อยละ)	ปี 2559 (ร้อยละ)	ปี 2560 (ร้อยละ)	ปี 2561 (ร้อยละ)
รายจ่ายแผนงานบริหารทั่วไปต่อรายจ่ายจริง	14.59	13.74	14.10	11.33	13.33
รายจ่ายแผนงานการรักษาความสงบภายในต่อรายจ่ายจริง	3.79	3.52	3.29	3.63	2.62
รายจ่ายแผนงานการศึกษาต่อรายจ่ายจริง	33.66	30.71	31.97	31.00	31.48
รายจ่ายแผนงานสาธารณสุขต่อรายจ่ายจริง	4.04	3.53	3.63	3.12	3.09
รายจ่ายแผนงานสังคมสงเคราะห์ต่อรายจ่ายจริง	0.81	0.72	0.69	0.58	0.61
รายจ่ายแผนงานเคหะและชุมชนต่อรายจ่ายจริง	29.36	28.59	29.09	24.94	21.95
รายจ่ายแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่อรายจ่ายจริง	0.75	0.78	0.67	0.69	0.62
รายจ่ายแผนงานศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการต่อรายจ่ายจริง	2.97	2.97	7.19	3.19	2.34
รายจ่ายแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธาต่อรายจ่ายจริง	2.41	8.04	2.38	1.98	2.12
รายจ่ายแผนงานการพาณิชย์ต่อรายจ่ายจริง	1.33	1.47	1.44	0.86	1.89
รายจ่ายแผนงานงบกลางต่อรายจ่ายจริง	6.29	5.93	5.55	18.68	19.95

จากตารางที่ 9 สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ) ที่มีอัตราร้อยละสูงสุด ได้แก่ แผนงานการศึกษา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31.48 เนื่องจากเทศบาลมีหน้าที่รับผิดชอบโรงเรียนเทศบาล จำนวน 6 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง บุคลากรและพนักงานครู จำนวนประมาณ 280 คน อุทยานการเรียนรู้นครลำปาง พิพิธภัณฑ์เทศบาลนครลำปาง (หอปฐมละคอน) พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง (มิวเซียมลำปาง) ประกอบกับ ผู้บริหารมีนโยบายด้านการศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปาง โดยเทศบาลมีการดำเนินโครงการ อาทิเช่น โครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา โครงการจัดนิทรรศการทางวิชาการ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานครูเทศบาล และบุคลากรทางการศึกษา โครงการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โครงการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย โครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โครงการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครลำปาง ฯลฯ อีกทั้ง มีการดำเนินการปรับปรุงอาคารเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ-ห้องส้วมของโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้มีสภาพใช้งานได้ดี มีความสะดวก และความปลอดภัย ให้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง การก่อสร้างสนามเด็กเล่นกลางแจ้ง การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานให้แก่โรงเรียนในสังกัด และมีการปรับปรุงอาคารมิวเซียมเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง

รองลงมา ได้แก่ แผนงานเคหะและชุมชน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.95 เนื่องจากผู้บริหารคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยมีนโยบายด้านการพัฒนาเมือง และด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวก ความปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเทศบาลได้ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงถนนและท่อระบายน้ำ ปรับปรุงทางเท้า ปรับปรุงตกแต่งภูมิทัศน์ การบำรุงรักษาไฟฟ้าสาธารณะ การดูแลรักษาสวนสาธารณะ สวนหย่อม และเกาะกลางถนน การก่อสร้างอาคารห้องน้ำ-ห้องส้วมภายในสวนสาธารณะ การเก็บขนขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีถูกหลักสุขาภิบาล การขยายเขตไฟฟ้าพัฒนาและการขยายเขตสายดับไฟฟ้าสาธารณะ การขยายเขตวางท่อประปา การพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูแม่น้ำ คูคลอง และอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่ประชาชนครอบคลุมทุก ๆ ด้าน

3. ดุลการคลัง

ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมีงบประมาณเกินดุลรวมทั้งสิ้น จำนวน 114.07 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.24 ของรายจ่ายทั้งหมด โดยเกินดุลการคลังในงบประมาณ จำนวน 123.83 ล้านบาท และขาดดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) จำนวน 9.76 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อทำการตรวจสอบจากข้อมูลสถิติย้อนหลัง ปรากฏว่าตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 เป็นต้นมา เทศบาลมีดุลการคลังรวมเกินดุลมาโดยตลอด เนื่องจากรายได้ในงบประมาณแต่ละปีสูงกว่ารายจ่ายในงบประมาณ ประกอบกับเทศบาลมีการใช้จ่ายจากเงินสะสมเป็นจำนวนงบประมาณที่ไม่สูงมากนัก (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ดุลการคลัง

รายการ	ปี 2557 (บาท)	ปี 2558 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2561 (บาท)
1. ดุลการคลังในงบประมาณ (1 = 1.1-1.2)	103,414,275.96	67,585,252.73	52,031,970.96	66,787,824.24	123,832,700.23
1.1 รายได้	544,452,808.25	572,426,841.37	572,825,567.75	668,940,642.49	699,237,611.27
1.2 รายจ่าย	441,038,532.29	504,841,588.64	520,793,596.79	602,152,818.25	575,404,911.04
2. ดุลการคลังนอกงบประมาณ (ไม่รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) (2 = 2.1-2.2)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1 รายได้เงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และรายได้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	129,520,572.08	143,316,438.99	123,365,058.29	46,927,787.32	76,531,082.51
2.2 รายจ่ายเงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และรายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	129,520,572.08	143,316,438.99	123,365,058.29	46,927,787.32	76,531,082.51
3. ดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) (3 = 2-3.1)	-2,989,325.00	0.00	-3,436,952.33	-29,602,560.83	-9,758,360.00
3.1 รายจ่ายจากเงินสะสม	2,989,325.00	0.00	3,436,952.33	29,602,560.83	9,758,360.00
4. ดุลการคลัง (ไม่รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) (4 = 1+2)	103,414,275.96	67,585,252.73	52,031,970.96	66,787,824.24	123,832,700.23
5. ดุลการคลัง (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) (5 = 1+3)	100,424,950.96	67,585,252.73	48,595,018.63	37,185,263.41	114,074,340.23
6. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ) (ร้อยละ)	23.45	13.39	9.99	11.09	21.52
7. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ+ นอกงบประมาณ ไม่รวมเงินสะสม) (ร้อยละ)	18.13	10.43	8.08	10.29	18.99
8. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ+ นอกงบประมาณ รวมเงินสะสม) (ร้อยละ)	17.51	10.43	7.50	5.48	17.24

4. หนี้สินและภาระหนี้

จากตารางที่ 11 และตารางที่ 12 พบว่า ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมียอดหนี้สินคงค้าง จำนวน 39.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.79 ของรายจ่ายตามงบประมาณ และภาระหนี้สิน จำนวน 8.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.44 ของรายจ่ายตามงบประมาณ สำหรับรายการหนี้สินและภาระหนี้ของเทศบาล ในปีงบประมาณ 2561 มีจำนวน 2 โครงการ ได้แก่ เงินกู้จากธนาคารออมสิน (กองทุนพัฒนาเมือง ในภูมิภาค) เพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชน จำนวน 0.37 ล้านบาท เป็นการชำระปีสุดท้าย และเงินกู้ สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้างตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อมครุภัณฑ์ จำนวน 7.91 ล้านบาท และยังมีหนี้สินคงค้าง จำนวน 39.06 ล้านบาท

ทั้งนี้ เมื่อคาดการณ์ในปีงบประมาณ 2562 เทศบาลมีภาระหนี้สินที่จะต้องชำระ รวมทั้งสิ้น จำนวน 7.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.14 ของประมาณการรายจ่ายตามงบประมาณ (ปีงบประมาณ 2562) เป็นการชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย ให้แก่สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้างตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อมครุภัณฑ์

ตารางที่ 11 หนี้สินและภาระหนี้

รายการ	ปี 2557 (บาท)	ปี 2558 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2561 (บาท)
หนี้สินคงค้าง	72,400,468.68	64,009,034.07	55,592,519.70	47,150,173.18	39,062,665.54
หนี้สินคงค้างต่อรายจ่าย ตามงบประมาณ (ร้อยละ)	16.42	12.68	10.67	7.83	6.79
ภาระหนี้สิน	9,482,041.91	8,792,779.89	8,747,888.18	8,702,379.88	8,275,986.14
- คืนเงินต้น	9,011,085.32	8,391,434.61	8,416,514.37	8,442,346.52	8,087,507.64
- รายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	470,956.59	401,345.28	331,373.81	260,033.36	188,478.50
ภาระหนี้สินต่อรายจ่าย ตามงบประมาณ (ร้อยละ)	2.15	1.74	1.68	1.45	1.44

ตารางที่ 12 รายการหนี้สินและภาระหนี้

รายการ	สัญญา เลขที่	ปีที่สิ้นสุด สัญญา	เงินต้นค้างชำระ				
			ปี 2557 (บาท)	ปี 2558 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2561 (บาท)
1. เงินกู้จากธนาคารออมสิน (กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค) เพื่อก่อสร้างห้องสมุดประชาชน จำนวน 9,264,554 บาท กำหนดระยะเวลาการกู้ยืม 15 ปี โดยมีระยะเวลาปลอดหนี้เงินกู้ 3 ปี นับตั้งแต่วันเบิกเงินกู้งวดแรก อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 6.10 ต่อปี	11/2545 ลงวันที่ 31 พ.ค. 2545	ปีงบประมาณ 2561 (28 พ.ย. 2560)	2,586,554	1,844,554	1,102,554	360,554	0
2. เงินกู้สำนักงานเงินทุน ส่งเสริมกิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้างตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อม ครุภัณฑ์ ระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่ได้รับเงินกู้ครบถ้วน ตามสัญญาแล้ว (รับเงินกู้ครบถ้วนในปีงบประมาณ 2556 วันที่ 23 พ.ย. 2555)	732/56/2553 ลงวันที่ 9 ก.พ. 2553	ปีงบประมาณ 2566	69,813,915	62,164,480	54,489,966	46,789,619	39,062,666
รวม			72,400,469	64,009,034	55,592,520	47,150,173	39,062,666

5. เงินสะสม

จากข้อมูลยอดเงินสะสม (ตารางที่ 13) แสดงให้เห็นว่าในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมียอดเงินสะสมรวม (ไม่รวมทุนสำรองเงินสะสม) จำนวน 711.35 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณที่ผ่านมาจำนวน 130.73 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.52 เมื่อหัก เงินฝาก ก.ส.ท. จำนวน 116.36 ล้านบาท หัก เงินสะสมรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 57.69 ล้านบาท และ หัก ยอดเงินที่อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมแล้ว (แต่ยังไม่ได้เบิกจ่าย) รวมจำนวน 4.60 ล้านบาท ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 12 ห้องเรียน โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) จำนวน 0.90 ล้านบาท โครงการก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 12 ห้องเรียน โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงทราย) จำนวน 0.91 ล้านบาท โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนตรอกปลายนา ตั้งแต่ถนนรัชฎา ข้างบ้านเลขที่ 38 ถึง ถนนปงสนุก จำนวน 1.16 ล้านบาท โครงการก่อสร้างปรับปรุงถนนลำปาง-แม่ทะ ซอย 5 ตั้งแต่ถนนลำปาง-แม่ทะ ถึงบ้านเลขที่ 16 จำนวน 1.63 ล้านบาท ดังนั้น เทศบาลจะเหลือเงินสะสมที่สามารถจ่ายได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 จำนวน 532.70 ล้านบาท

หากเทศบาลมีความประสงค์จะใช้จ่ายจากเงินสะสม จะต้องส่งเงินสมทบกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลตามระเบียบแล้ว และให้กันเงินสะสมสำรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรไม่น้อยกว่าสามเดือน และกันไว้อีกร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน และกรณีที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงฐานะการเงินการคลังของเทศบาล และเสถียรภาพในระยะยาว ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากเงินสะสมให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2561

สำหรับเงินทุนสำรองเงินสะสม ในปีงบประมาณ 2561 เทศบาลมียอดเงินทุนสำรองเงินสะสมจำนวน 290.48 ล้านบาท

ตารางที่ 13 เงินสะสม

รายการ	ปี 2557 (บาท)	ปี 2558 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2561 (บาท)
1. เงินสะสมรวม (ไม่รวมทุนสำรอง)	435,237,373.71	498,501,943.24	547,307,998.43	580,625,625.65	711,355,003.05
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	24.74	14.54	9.79	6.09	22.52
หัก 1.1 เงินฝาก ก.ส.ท.	95,043,307.34	102,708,161.47	107,649,864.99	111,433,853.37	116,357,983.08
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	12.06	8.06	4.81	3.52	4.42
หัก 1.2 เงินสะสมรูปแบบอื่นๆ	24,583,345.17	33,181,519.93	45,739,816.06	59,765,397.07	57,691,438.37
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	36.95	34.98	37.85	30.66	-3.47
1.3 ยอดเงินที่อนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมแล้ว (แต่ยังไม่ได้เบิกจ่าย) (1.3 = 1.-1.1-1.2-1.4)	0.00	0.00	39,381,300.00	9,062,400.00	4,604,810.51
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	0.00	0.00	100.00	-76.99	-49.19
1.4 เงินสะสมที่สามารถจ่ายได้ (1.4 = 1.-1.1-1.2-1.3)	315,610,721.20	362,612,261.84	354,537,017.38	400,363,975.21	532,700,771.09
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	28.22	14.89	-2.23	12.93	33.05
2. ทุนสำรองเงินสะสม (25% ของเงินที่ตกเป็นเงินสะสม)	212,923,418.01	229,819,731.19	242,827,723.93	259,524,679.99	290,482,855.05
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	13.82	7.94	5.66	6.88	11.93

6. ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เทศบาลควรสนับสนุนการปรับปรุงเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สำหรับการบริหารการจัดเก็บรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ในหมวดภาษีอากร ซึ่งถือเป็นรายได้หลักสำคัญ ควรรักษามาตรฐานการจัดเก็บรายได้ และมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการให้บริการ โดยยึดประชาชนผู้ชำระภาษีเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการต่อยอดนวัตกรรมส่วนเพิ่มอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์ เฟซบุ๊ก บนเว็บไซต์ "ภาษีเทศบาลนครลำปาง" การบริการรับชำระภาษีเคลื่อนที่ด้วยรถยนต์ตู้ (Tax Mobile Payment Services) ออนไลน์ด้วยฐานข้อมูลโปรแกรม LTAX 3000 ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต และผู้บริหารควรเพิ่มอัตรากำลังในการออกตรวจภาคสนามให้เพียงพอ ซึ่งจะสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับเทศบาล เพื่อการสร้างความเข้มแข็งในด้านการเงินการคลัง โดยให้ความสำคัญกับการจัดเก็บภาษีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล รวมถึงควรส่งเสริมพัฒนาความรู้ให้กับบุคลากรเพื่อรองรับและเตรียมความพร้อมการปฏิบัติตามกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างถูกต้องและครบถ้วน ตามนโยบายของรัฐบาล

- เทศบาลควรให้การสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน โดยการอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ การบริการด้านสาธารณูปโภค การให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนการเพิ่มเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ เช่น การเชิญให้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล การรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เป็นต้น รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ความร่วมมือชำระภาษี ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งเป็นผลทำให้เทศบาลมีรายได้จากภาษีเพิ่มขึ้น

- เทศบาลควรเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการจัดหาพัสดุ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณกระจุกตัวในช่วงปลายปีงบประมาณ มีการติดตาม และรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในด้านการบริหารงบประมาณ โดยผู้บริหารสามารถพิจารณาให้ออกรายจ่ายรายการที่หมดความจำเป็น หรือมีความจำเป็นน้อยกว่า หรือมีเงินเหลือจ่ายจากการก่อหนี้แล้ว ไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในงบลงทุน หรืออาจพิจารณาให้ใช้จ่ายจากเงินสะสมของเทศบาล โดยได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาล ภายใต้เงื่อนไขตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เทศบาลควรให้ความสำคัญกับโครงการที่ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นลำดับแรก โครงการที่สามารถเสริมสร้างเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชน โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน โครงการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ตามลำดับ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนโดยรวม ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่

- เทศบาลควรให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในที่ได้จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือของพนักงานทุกระดับ ซึ่งมีส่วนร่วมในการค้นหาความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์และสอบทานการประเมินโดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากปัญหาในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานของเทศบาลเป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ

กองคลัง

ฝ่ายบริหารงานคลัง

งานระเบียบและสถิติการคลัง

โทร. 0-5423-7237 ต่อ 7704

ฝ่ายพัฒนารายได้

โทร. 0-5423-7237 ต่อ 7106

กองวิชาการและแผนงาน

ฝ่ายบริการและเผยแพร่วิชาการ

งานจัดทำงบประมาณ

โทร. 0-5423-7237 ต่อ 7410, 7411

www.lampangcity.go.th

